

वा० रा०

॥१०७॥

बाहुपाशपरिक्षिप्तौ बाहुभ्यां पाशाकारेण परितोव्याप्तौ ॥१॥ क्षुधार्तं मां दृष्ट्वा भीतौ नुकिं तिष्ठतं यतोमे आहारार्थं संदिष्टावतो न जीवनसंभावेनेत्यर्थः ॥ २॥ ३॥ पुरा आदत्ते आदास्यतीत्यर्थः ॥ ४॥ भुजमात्रेण विक्रमो यस्य नत्वायुधेनेत्यर्थः ॥ अतिजितं सर्वथा पराजितं ॥ ५॥ अस्य बाहुच्छेद एव युक्तो न तु प्राणवियोजनमित्याह ॥ निश्चेष्टा नास्ति ॥ शस्त्रादिभिर्विक्रमहीनानां जगतीपतेः क्षत्रियस्य क्रतुमध्यं प्राप्तानां पशूनां वध इवा ॥ स यथा स्वर्गफलदोऽपि शास्त्रविहितोऽपि कुत्सितः सांख्यपातं जलाद्युक्तरीत्यां

तौ तु तत्र स्थितौ दृष्ट्वा भ्रातरौ रामलक्ष्मणौ ॥ बाहुपाशपरिक्षिप्तौ कबंधो वाक्यमब्रवीत् ॥ १ ॥ तिष्ठतः किन्तु मां दृष्ट्वा क्षुधार्तं क्षत्रियर्षभौ ॥ आहारार्थं तु संदिष्टौ दैवेन हतचेतनौ ॥ २ ॥ तच्छ्रुत्वा लक्ष्मणो वाक्यं प्राप्तकालं हितं तदा ॥ उवाचा तिसमापन्नो विक्रमे कृतनिश्चयः ॥ ३ ॥ त्वांच मांच पुरातूर्णमादत्ते राक्षसाधमः ॥ तस्मादसिभ्यामस्याशु बाहुच्छिदावहे गुरू ॥ ४ ॥ भीषणोऽयं महाकायो राक्षसो भुजविक्रमः ॥ लोकं ह्यतिजितं कृत्वा त्वां हंतुमिहेच्छति ॥ ५ ॥ निश्चेष्टानां वधो राजकुत्सितो जगतीपतेः ॥ क्रतुमध्योपनीतानां पशूनामिव राघवं ॥ ६ ॥ एतत्संजल्पितं श्रुत्वा तयोः क्रुद्धस्तुराक्षसः ॥ विदार्यास्यंत तौ रौद्रतौ भक्षयितुमारभत ॥ ७ ॥ ततस्तौ देशकालज्ञौ खड्गाभ्यामेव राघवौ ॥ अच्छिदंतां सुसंहृष्टौ बाहू तस्यांसं देशयोः ॥ ८ ॥ दक्षिणो दक्षिणं बाहुमसक्तमसिना ततः ॥ चिच्छेद रामो वेगेन सव्यं वीरस्तुलक्ष्मणः ॥ ९ ॥ स पपात महाबाहुश्छिन्नबाहुर्महास्वनः ॥ खंचगांच दिशश्चैव नादयजलदो यथा ॥ १० ॥

अधर्मजनकत्वात् ॥ लोकदृष्ट्या च कुत्सितः ॥ एतेन तद्वधस्यापीषत्पापफलदता सूचिता ॥ केचित्तु क्रतुमध्यापनीतानामिति पाठं श्रद्धाजाड्येन कल्पयित्वा क्रतुमध्यादन्यत्र नीतानां वधो यथा कुत्सित इति व्याचक्षते ॥ ६ ॥ तयोरेतत्संजल्पितं श्रुत्वेति संबंधः ॥ भक्षयितुमारभत ॥ हस्ताभ्यामाकृष्टवानित्यर्थः ॥ ७ ॥ सुसंहृष्टौ कदलीकां वच्छेदेनेव तच्छेदेन हस्तमुखलाभात् ॥ ८ ॥ दक्षिणः समर्थः दक्षिणपार्श्वस्थो वा ॥ ९ ॥ गां भूमिं ॥ १० ॥

आ० का०

॥१०७॥